

Alex Vanopslaghs tale ved Folketingets åbningsdebat

Taler

Alex Vanopslagh
Partileder for Liberal Alliance

Dato

3. oktober 2024

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

Omstændigheder

Indlæg i forhandling om redegørelse nr. R 1: Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38.

23 år. Det er snart 23 år siden, vi sidst har haft en regering, hvor hverken hr. Lars Løkke Rasmussen eller fru Mette Frederiksen var ministre. 23 år. Det er lige knap et kvart århundrede. For 23 år siden havde den første, den allerførste, Harry Potter-film lige haft biografpremiere. EyeQ fra Popstars toppede hitlisterne. Jeg var selv lige fyldt 10 år. Og i dag er der cirka halvanden million danskere, der aldrig har levet så meget som en eneste dag, hvor hverken Lars Løkke Rasmussen eller Mette Frederiksen var ministre – så hvis der er nogle danskere derude, der tænker, at vi trænger til en frisk start, så kan jeg godt forstå det.

23 år. Det er altså lidt lang tid. Det er i hvert fald længe nok til, at man kan vie et helt regeringsgrundlag til at lave reformer af sine egne tidligere reformer: en strukturreform af den gamle strukturreform i sundhedsvæsenet, en folkeskolereform af den gamle folkeskolereform, man selv indførte, og ikke mindst en oprustning af det forsvar, man selv har sparet sønder og sammen. Ja, det er regeringen i 2024. Det er en regering, hvis fineste opgave er at lave reformer af egne reformer. Men nu er det heldigvis ikke nogen naturlov, at tingene skal blive ved med at køre i ring for evigt, det er muligt med en frisk start.

Her tænker jeg ikke alene en frisk start, hvad angår konkrete personer. Nej, jeg tænker en frisk start i en bredere og større forstand – en frisk start i synet på borgerne, på samfundet og på, hvordan Danmark skal ledes. For det behøver ikke være nogen naturlov, at Danmark skal ledes ud fra frygt og krisestemning. Nej, vi kan godt i fællesskab gå ind i fremtiden med håb, optimisme og en tro

på, at tingene nok skal gå, at det nok skal blive bedre. Ja, Danmark kan og skal og bør være et land, hvor vi erstatter »det er synd for dig-mentaliteten«, hvor vi alle sammen skal gøres til ofre eller skurke, med »du kan godt-mentaliteten«, hvor vi alle sammen føler stolthed og værdighed i det, vi hver især kan, uanset om vi kan lidt, eller om vi kan meget.

Det er heldigvis ikke nogen naturlov, at vi alle sammen skal have så ondt af os selv, at vi får svært ved at unde andre mennesker det godt. Tværtimod. Vi behøver ikke at være et land, hvor toppolitikere – jeg er selv toppolitiker – konstant appellerer til den indre svinehund eller misundelsen over, at nogle har mere end andre. Vi kan derimod være et Danmark, hvor vi taler til storsindet, til optimismen og til glæden over hinandens succeser, hvor vi vender blikket udad og opad i stedet for indad og nedad. Hvor ville det i den forbindelse være forfriskende, hvis vi turde at være mere offensive og tænke stort, eksempelvis i erhvervs- og vækstpolitikken, i stedet for altid at tænke defensivt og småt. Jeg ved, at vi evner – også med de førnævnte politikere – at tænke stort på andre områder. Vi har senest lige gjort det med den grønne trepart; det var en ambitiøs aftale.

Vi kan finde ud af at være ambitiøse på den grønne omstilling, men så snart det kommer til erhvervs- og vækstpolitikken, sker det altid på en defensiv baggrund, selv når vi gør noget godt, uanset om det er at sænke selskabsskatten og topskatten eller bare lave nogle gode reformer, så er det defensivt. Det er nødvendighedens politik, det er en reaktion på en krise, det er nærmest noget, hvor vi skal trækkes til truget for at gøre det, det er en slags nødvendigt onde. Det ender jo med at være en øvelse i at gøre så lidt som muligt af det, der er nødvendigt, og som vi burde gøre meget mere af. Tænk sig, hvis vi også på erhvervs- og vækstpolitikken turde være offensive, hvor vi lavede reformer, fordi vi faktisk gerne ville have et blomstrende erhvervsliv og flere iværksættereventyr, hvor vi ville være stolte af det, hvis Danmark var det land i verden, hvor flest mulige virksomheder og dygtige mennesker strømmede til fra hele verden, fordi vi synes, at det er skat og ikke skattelettelse, der er det nødvendige onde. Det er ikke nogen naturlov, heldigvis, at Danmark kun kan vinde politiske verdensrekorder i skattetryk. Vi kunne også gå efter en frisk start og en ambition om at sætte verdensrekorder i iværksætteri, investeringer og økonomisk vækst.

Jeg mener også, at vi trænger til en frisk start i synet på borgerne, hvor det handler om at give borgerne, danskerne, de bedste muligheder for at leve et meningsfuldt liv i stedet for at presse borgerne ned i nogle kasseløsninger, som passer til systemet. Jeg synes, at det alt for ofte ikke er til sparke sig frem for politiske målsætninger for, hvordan borgerne skal leve deres liv. Så skal de gøre sådan og sådan for folkesundhedens skyld, så skal de gøre sådan og sådan for kønsstatistikernes skyld, så skal de gøre sådan og sådan for arbejdsudbuddets skyld, og senest er det så for fødselsraternes skyld. Helt ærligt, det er jo at vende verden på hovedet, at det er borgerne, der skal tilpasse sig systemet, frem for det omvendte. Lad nu borgerne få frihed til at tage ansvar i deres eget liv og lad os hjælpe familierne med at få forbedret alle de socialdemokratiske kasseløsninger, som de er utilfredse med. Lad os hjælpe dem med at opnå mere frihed og fleksibilitet i dagligdagen, også hvis det betyder, at nogle af dem vil bruge den frihed til at arbejde lidt mindre, mens børnene er små. Vi behøver ikke at sige til dem: Fy fy skamme, du henter dine børn for tidligt fra daginstitutionen. Det er ikke nogen naturlov, at det skal være sådan.

Lad os i det hele taget se på, hvordan vi kan give vores velfærdssamfund en frisk start med mere selvbestemmelse og frihed. Vi ved alle sammen, at det er sjovere at gå på arbejde, når man har indflydelse på det, man laver, og alligevel står vi år efter år og konstaterer, at alt for mange offentligt ansatte er spundet ind i så mange krav, at en del af dem mister arbejdsglæden og muligheden for at udføre deres arbejde på bedste vis. Og det er ikke kun dem, der skal opleve mere selvbestemmelse og frihed, det skal borgerne også, særlig i forhold til at kunne vælge blandt flere og bedre velfærdstilbud, for vi har et velfærdssamfund, som er sandet til – sandet til i for meget bureaukrati og i mangel på konkurrence og nytænkning. Hvis vi ønsker at skabe velfærdssamfundet 2.0, skal vi slippe iværksætteriet løs, konkurrencen løs, nytænkningen løs og satse på frihed og ansvar frem for kommunale samlebandsløsninger. Der er det jo heldigt, at det ikke er nogen naturlov, at vi bare skal blive ved med at gøre velfærden dyrere uden at gøre den bedre.

Nu, hvor vi er ved det med velfærd, burde vi også alle sammen have en interesse i at tage et opgør med det, jeg vil kalde velfærdskannibalisme. Det er tendensen til, at det offentlige hele tiden får vokseværk – vokseværk i mængden af regler, vokseværk i administrationen, vokseværk i alskens unødvendige opgaver. Og når det offentlige knopskyder med alle mulige unødvendige opgaver og

pseudoarbejde og kommunikationsprojekter og jobfest blandt Slotsholmens kolde hænder, er problemet ikke bare, at der opstår nye udgifter for borgerne – det gør der også – men der sker også det, at der er en udsultning af de kerneopgaver, som det offentlige oprindeligt blev sat i verden for at løse. Det er jo derfor, vi kan se nyheder om ældre mennesker, der svigtes, syge, der venter år og dage på operationer, skoler, der er ved at gå op i sømmene, og et forsvar, hvor soldaterne mangler det mest basale udstyr, selv om udgifterne stiger og stiger og slår nye rekorder. For kerneopgaverne er blevet ædt op indefra, og det er jo velfærdskannibalisme.

Men igen må jeg bare minde om, at det jo heldigvis ikke er nogen naturlov, at den offentlige sektor skal være sandet til i bureaukrati og mangel på nytænkning. Vi kan godt få en frisk start, hvor vi får ryddet op og holder fokus på kerneopgaverne og ikke mindst tror mere på frihed, ansvar og værdighed, for så kan det være, at det offentlige ikke skal tage sig af alting; borgerne kan godt selv.

Hver gang der er valg i Europa, skælver verden næsten. Uanset om det er et delstatsvalg i Tyskland eller et parlamentsvalg i Frankrig, stormer oprørske partier fra højre og venstre frem, og mistilliden til midterpartierne bliver større og større. Hver gang står vi pæne mennesker, må jeg nok hellere sige, og vrider hænder og spørger: Åh nej, hvordan stopper vi dog populisterne? Det skal jeg fortælle jer: Det gør vi ved at vise borgerne, at det *er* muligt at få en frisk start på vores system uden at rive hele systemet ned, ved at gøre det klart, at systemet eksisterer for borgernes skyld og ikke omvendt og ved at droppe det politiske kartel på midten og give folket noget at vælge imellem igen. Det er desværre ikke nogen naturlov, at demokratiet holder for evigt, hvis det aldrig kan levere en frisk start for borgerne. Jeg glæder mig til en god debat.

Kilde

ft.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Debattale, Folketingstale, Liberal Alliance, Politisk tale

Relateret

Aaja Chemnitz' tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Aki-Matilda Høegh-Dams tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Anna Falkenbergs tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Christian Rabjerg Madsens tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Franciska Rosenkildes tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Inger Støjbergs tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Jan E. Jørgensens tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Martin Lidegaard's tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Mette Frederiksen's replik ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Mona Juul's tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Monika Rubins tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Morten Messerschmidt's tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Signe Munk's tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Pelle Dragsted's tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

Sjúrður Skaales tale ved Folketingets åbningsdebat
3. oktober 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/alex-vanopslaghs-tale-ved-folketingets-abningsdebat-2024>